

KAZIMKARABEKİR İLÇE RAPORU

İÇİNDEKİLER

1	ÖNSÖZ	5
2	DOĞAL YAPI	6
3	SEGE	7
4	DEMOGRAFİK YAPI	7
4.1	Nüfus.....	7
4.2	Yaş Grupları.....	8
4.3	Yaş Bağımlılık Oranları	9
5	EĞİTİM	10
5.1	Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
5.2	Eğitimde Genel Durum	11
5.3	Taşımali Eğitim.....	12
6	EKONOMİ	13
6.1	İstihdam	13
6.2	İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	13
6.3	İlçede Öne Çıkan Sektörler	15
7	TARIM VE HAYVANCILIK	16
7.1	Tarım Alanları	16
7.2	Sulu-Kuru Tarım Alanları.....	17
7.3	Bitkisel Üretim	19
7.3.1	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	19
7.3.2	Sebzeler	21
7.3.3	Meyveler	22
7.4	Hayvansal Üretim	23
7.4.1	Hayvan Varlığı	24
7.4.2	Arıcılık	25
7.4.3	Hayvansal Üretim Miktarları.....	25
7.4.4	Tavukçuluk.....	26
7.5	Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması.....	26
8	KURAKLIK	27
9	TURİZM	28
10	ERİŞİLEBİLİRLİK	29
11	GZFT	30
12	İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR	31
13	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	32

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu	7
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı	8
Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023).....	8
Grafik 4 Doğum Sayısı.....	9
Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi	9
Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranı.....	11
Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları.....	13
Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları	17
Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yığınlaşması.....	19
Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)	19
Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	21
Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	22
Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları.....	24
Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı.....	25
Grafik 15 Yıllar itibari İle Tavuk Sayıları	26

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı.....	6
Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı).....	11
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları	11
Tablo 5 Taşımali Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları	12
Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları	14
Tablo 7 Sektörlere göre ilçeye yoğunlaşma katsayıları.....	15
Tablo 8 Yıllar İtibari ile Tarım Alanları.....	16
Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi	17
Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)	18
Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri	20
Tablo 12 Sebzeçilik İstatistikleri (ton).....	22
Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri	23
Tablo 14 İlçede Bulunan Hayvan Oranları	24
Tablo 15 Arıcılık Ürünü Üretim Miktarı (Ton).....	25
Tablo 16 Hayvansal Üretim Miktarları (ton).....	25
Tablo 17 Çiğ Süt Üretim Miktarları, Ton,2018.....	26
Tablo 18 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri.....	26
Tablo 19 Kâzımkarabekir Turizm Envanteri Tablosu	28
Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi,2013	29

1 ÖNSÖZ

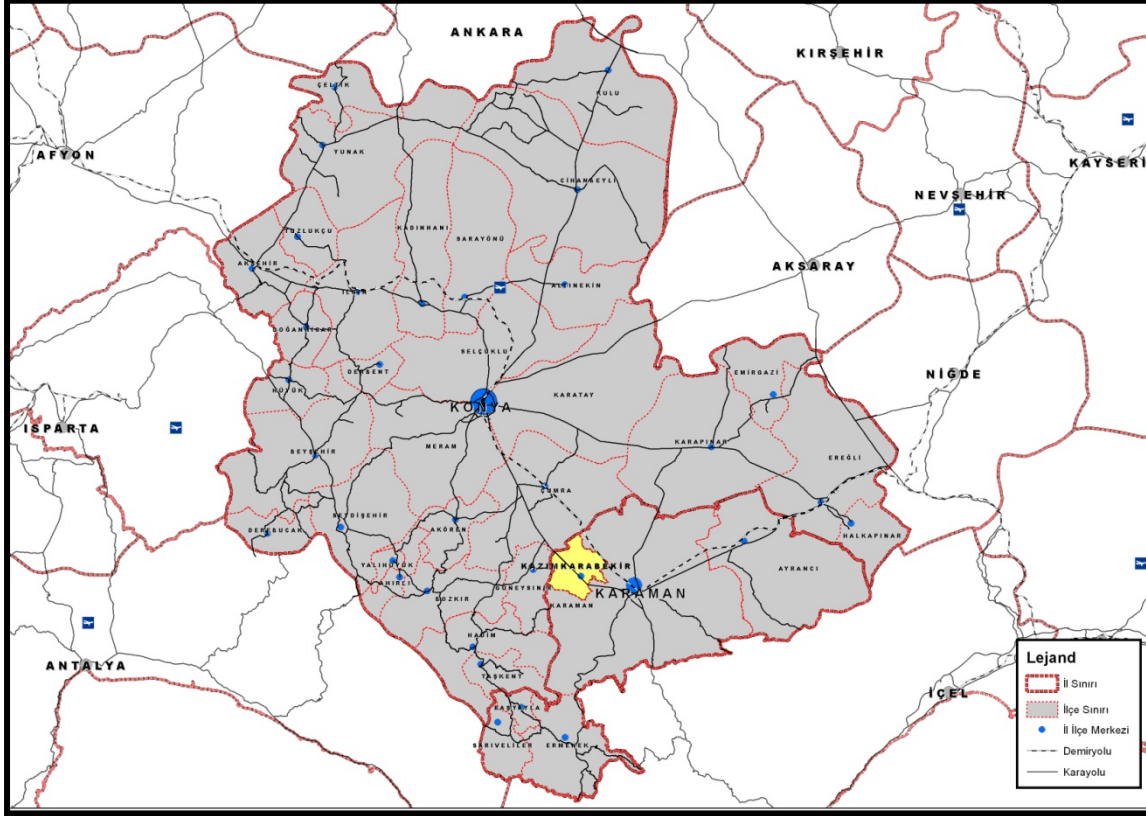
Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi için, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Bu amaçlara ulaşmak için kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek istemektedir.

Bölgesel gelişmeye yönelik olarak icra edilecek bütün faaliyetlerin temeli ise bölgenin bütün detayları ile iyi tanınmasından geçmektedir. Bu nedenle, bölgenin kaynak ve olanaklarının doğru şekilde tespit edilmesi, mevcut sahip olunan değerlerin rekabet edebilirlik açısından yeniden yorumlanması ve bölgesel kalkınmayı sürdürülebilir şekilde sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerin birbiri ile ilişkili olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu amaca yönelik ilk olarak MEVKA, Bölgenin Mevcut Durum çalışması ve 2010-2013 Bölge Planı'nı hazırlamıştır. Bu işlem yapılırken bölgeyi oluşturan ilçelere yönelik olarak GZFT Analizi çalışması gerçekleştirilmiş ve her ilçe için bir İlçe Raporu hazırlanmıştır. 2012 yılında "2014-2023 Karaman Konya Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında tüm ilçelerde kaymakamlar başkanlığında kurulan komisyonlar ile altışar adet toplantı düzenlenerek ilçelerin 2023 yılı vizyonları belirlenmiş ve gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler komisyon tarafından planlanmıştır. 2021 yılında ise 2024-2028 yıllarını kapsayan "Konya Karaman Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında yine ilçeler özelinde toplantılar düzenlenerek her bir ilçenin sorunları ve bu sorunların çözüm önerileri üzerine bilgi alınmış, istişarelerde bulunulmuştur. 2024 yılına gelindiğinde ise ilçelerde yaşanan gelişmelerin görülmesi ve kırsal kalkınma alanında ilçeler düzeyinde yapılacak çalışmalara yol göstermesi için Kazımkarabekir ilçe raporu güncellenmiştir.

2 DOĞAL YAPI

İl merkezine uzaklığı 24 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.030 metredir. İlçenin, kuzeyinde Konya ili Çumra ilçesi, güneybatısında Konya ili Hadim ilçesi, batısında Konya ili Güneysınır ilçesi ve doğusunda Karaman ili bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 385,2 km²'dir.

Kâzımkarabekir, Konya ile Karaman arasında bir geçit yeridir. İlçenin güneybatısında yer alan Özyurt dağı (Hacıbaba dağı) İç Anadolu Bölgesi'nin Konya bölümünde en yüksek noktasıdır. Kâzımkarabekir'in güneybatısındaki bu dağ ile kuzeydoğusundaki Karadağ volkan topluluğu arasında geniş aşınım düzlükler uzanmaktadır. Bölgedeki derelerin çoğu mevsimlik geçici akarsulardır. Bu geçici akarsular kış ve baharda yağın yağmur ve eriyen kar sularını güneydeki ovalara taşımaktadır. Dağın yamacındaki bu dereler, sahayı yer yer sarp ve arızalı bir şekle sokmuştur.

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı

TÜR	KAZIMKARABEKİR		KARAMAN		İLÇE/KARAMAN İÇİNDEKİ PAYI (%)
	Alan (ha)	Yüzde(%)	Alan (ha)	Yüzde(%)	
Yapay Bölgeler	402,01	0,95	7.339,95	0,85	5,48
Tarımsal Alanlar	32.551,34	76,98	370.055,43	42,65	8,80
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	9.332,93	22,07	479.198,17	55,23	1,95
Sulak Alanlar	0,00	0,00	4.084,73	0,47	0,00
Su Kütleleri	0,00	0,00	7.015,30	0,81	0,00
TOPLAM	42.286,28	100,00	867.693,58	100,00	16,22

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Corine GBS

Kazımkarabekir ilçesi yaklaşık 42.000 ha'lık alan ile Karaman'ın %16,22'sini kapsayan görece küçük bir ilçedir. Tarımsal alanlar, orman ve yarı doğal alanlar ilçede en fazla paya sahiptir. Bu değer Karaman il ortalamasından oldukça yüksek değerdedir. İlçede arazi varlığının %77'si tarım arazisi, %22'si de

ormandır. Ormanlık alanlar Karaman il ortalamasının altında olup bütün orman varlığının %1,95'ini oluşturmaktadır.

3 SEGE

Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması politikası bölgesel gelişme amaçlarının temel unsurlarından bir tanesidir. Toplamda 37 ilçeden oluşan Konya Karaman Bölgesi'nde ilçeler arasında ciddi gelişmişlik farkları yaşanmaktadır. Bölgenin sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkânları sınırlı kalmakta ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmet sunulamamaktadır.

Bölgedeki ilçelerin gelişmişlik düzeylerinin sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler yardımıyla ölçülmesi ve birbirleriyle analitik olarak karşılaştırılması, TR52 ilçeleri arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması sürecinde önem taşımaktadır.

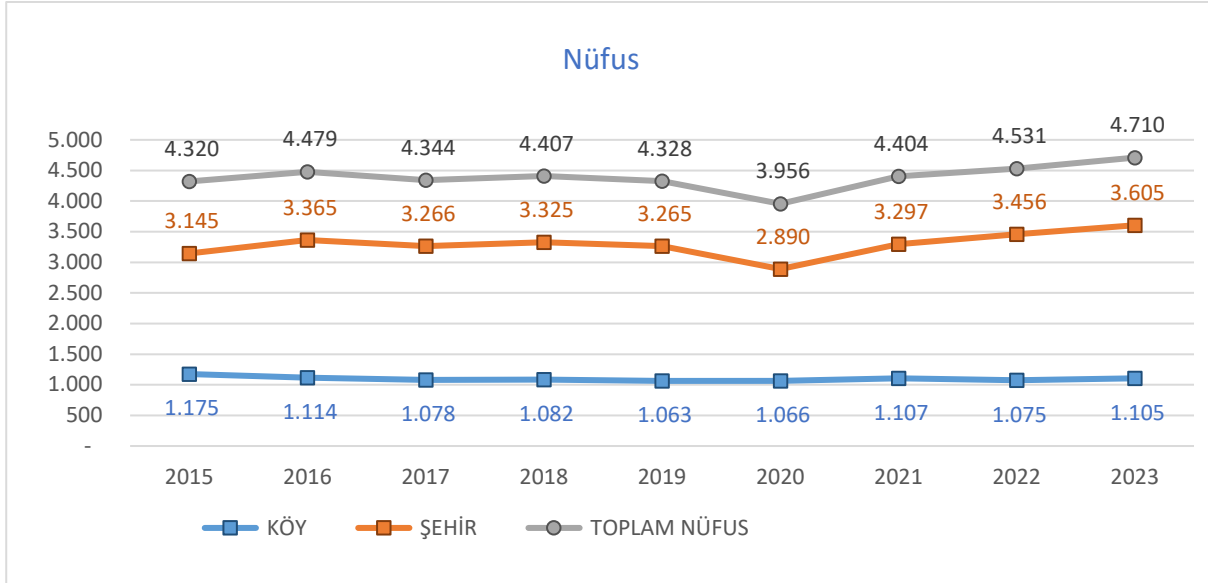
Buna göre, KAGM tarafından 2022 yılında yapılan sosyal gelişmişlik endeksi çalışmasına göre Kazımkarabekir 37 ilçe arasında 9. sırada yer alırken KAGM'den farklı değişkenler kullanılarak MEVKA tarafından 2019 yılında yapılan SEGE çalışmasına göre ise yine 26. sırada yer almıştır.

4 DEMOGRAFİK YAPI

4.1 Nüfus

TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre, 2023 yılında ilçe nüfusu 4.710 kişidir. Nüfus büyüklüğü bakımından Karaman'ın 5 ilçesi içinde 4.sırada yer almakta ve Karaman il nüfusunun %1,78'i gibi küçük bir kısmını oluşturmaktadır.

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu

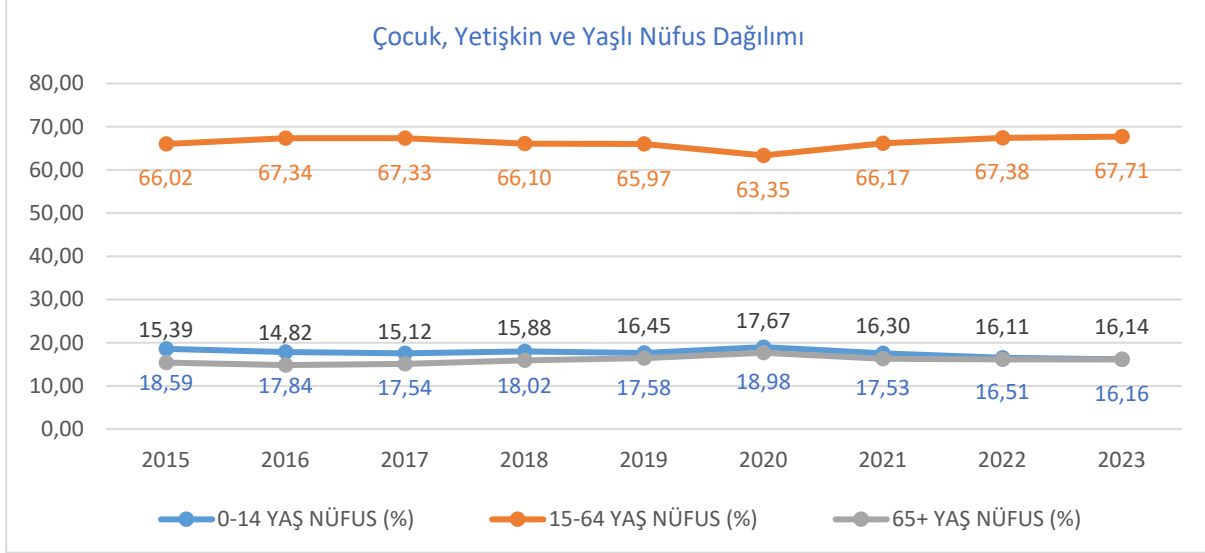
Kaynak: TÜİK,2019

İlçenin 2015 yılından bu yana toplam nüfusunda artış gözlemlenmektedir. Bu süreç içerisinde köy nüfusu çok az miktarda düşüş gösterirken şehir nüfusunda artış meydana gelmiştir. 2023 yılı itibarıyla toplam nüfusun 3.605'i şehirde 1.105'i ise köyde yaşamaktadır.

4.2 Yaş Grupları

İlçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı incelendiğinde 2023 yılı verilerine göre, ilçede 15-64 yaş grubu nüfus oranının yaklaşık %68 ile en fazla olduğu görülmektedir. 0-14 yaş aralığı ve 65 yaş üstü nüfusun %16'sını oluşturmaktadır.

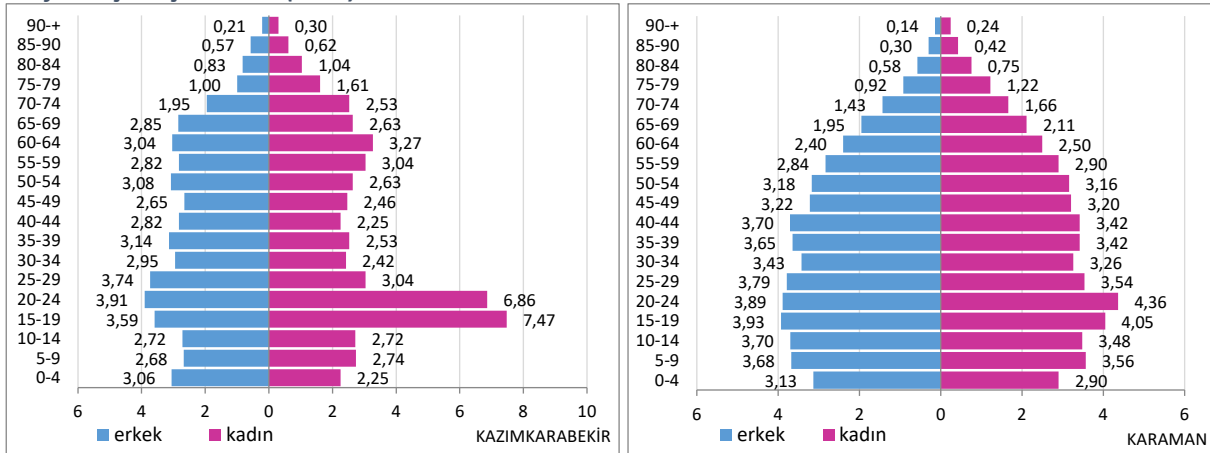
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafikte yıllar itibariyle ilçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı izlenebilmektedir. Grafiğe göre 15-64 yaş grubu ve 65 yaş üstü grubun yıllar itibariyle çok küçük bir artış göstermiş olduğu ve çocuk nüfusunun giderek azaldığı görülmektedir. İlçede 65+ yaş grubu oranı %16,14 olup Karaman il geneli için bu oran %11,74'dür. 0-14 yaş çocuk nüfusu da %20,46 olan Karaman il geneli oranının altındadır. 15-64 yaş grubu en fazla orana sahip olup %67,81 olan Karaman il geneli oranı ile neredeyse aynıdır. Tüm bu veriler göz önüne alındığında ilçenin gelecekteki nüfusunun giderek azalma riskinin yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Gerekli tedbirlerin uygulanmaması durumunda ilçenin gelecek nüfusunu garanti altına almak çok zordur.

Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)

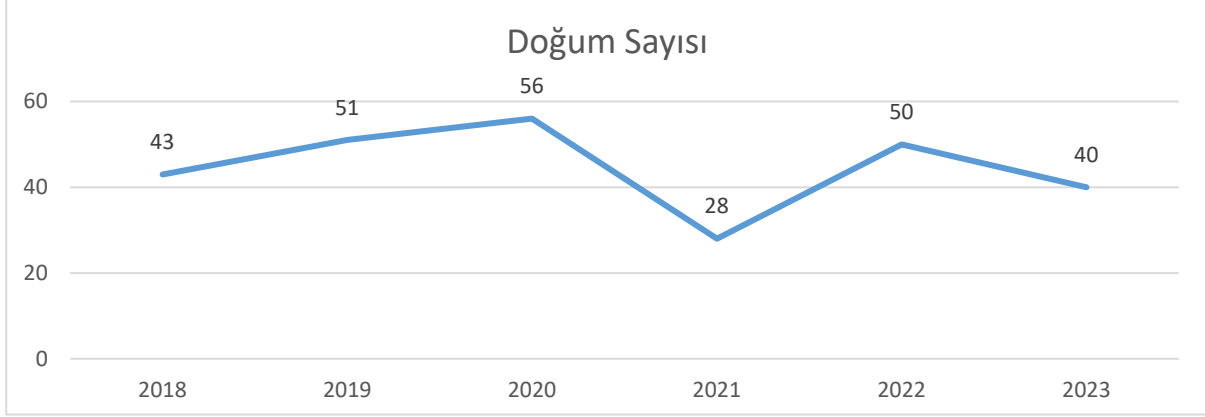
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin 2023 yılına ait yaş piramidi incelendiğinde; en yoğun nüfus grubunu 15-19 yaş arası nüfus oluşturmaktadır, 29 yaş itibariyle nüfusta bir azalma gözlenmektedir, doğurganlık oranı çok düşüktür. İlçede 0-4 yaş grubu nüfus oranı (kız-erkek toplam) %5,31'dir. Gelişmiş yerleşimlerde bu yaş grubunun düşük olması beklenir ancak ilçe gelişmişlik seviyesi bakımından görece geri olmasına rağmen ve çok

daha fazla gelişmiş olan Karaman Merkezde bile bu oran %6,03 iken ilçede bu kadar düşük olması, ilçenin gelecek nüfusunu koruyabilme riskini bir kez daha doğrulamaktadır.

İlçede kadın sayısı erkek sayısından yaklaşık %10 daha fazladır. Genel olarak kadınların yaşam süreleri erkeklere göre fazladır ve ilçede kadın oranının fazla olması, ilçede yaşlı nüfusun da fazla olduğunun bir göstergesidir. Nitekim yaş piramidi incelendiğinde 70 yaş üstünde kadın-erkek farkının kadın lehine öne çıktığı görülmektedir.

Grafik 4 Doğum Sayısı

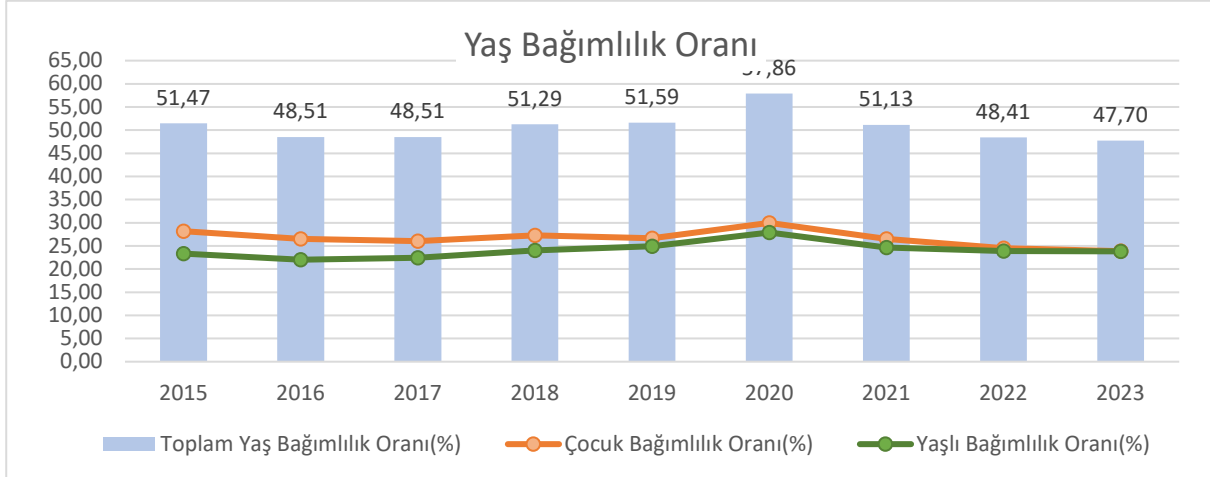
Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede doğum sayısının 2020 yılına kadar arttığı bu tarihten itibaren ise düşüş yaşandığı görülmektedir. Genç nüfus kaybına bağlı olarak, yaşlı nüfus oranının ilçede fazla olması doğum sayılarının da düşmesine sebep olmuştur.

4.3 Yaş Bağımlılık Oranları¹

Bir ülkede çalışan (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısı yaş bağımlılık oranı olarak tanımlanır.

Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede 2015-2023 yılları arasında yaş bağımlılık oranları incelendiğinde toplam yaş bağımlılık oranının 2020 yılında yaklaşık %58 ile en yüksek değerde olduğu görülmektedir. 2023 yılı verilerine göre ise ilçe

¹ Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Bir ülkede çalışan nüfus ne kadar çok ise o ülke için o kadar gelişmiştir diyebiliriz.

nüfusunun yaklaşık %48'i bağımlı nüfus olup bu nüfus herhangi bir ekonomik gelire sahip değildir. Dolayısıyla ilçe nüfusunun en fazla %52'lik kısmı ekonomik gelire sahip olabilecek yaşıdadır. 2020 yılından sonra toplam yaş bağımlılık oranında azalma eğilimi olduğu görülmektedir. Çocuk bağımlılık oranındaki azalma eğilimi ilçedeki ekonomik gelir üretme kapasitesinin giderek düşeceğine işaret etmektedir. İlçeden dışarıya göç eğiliminin de fazlalığı göz önüne alındığında herhangi bir tedbir alınmaması durumunda, gelecekte ilçede ekonomik sıkıntılar yaşanması kaçınılmaz olacaktır.

5 EĞİTİM

Avrupa Birliği Bölgesel gelişmişlik endeksi kapsamında eğitime erişim ve eğitimin kalitesi ekonomik gelişmişliğin temel göstergelerinden biridir. Gelişmişliğin göstergesi olarak ele alınan eğitimde amaç; okullaşma oranlarının dengelenmesi, eğitimde yerleşimler arası ya da cinsiyetler arası farklılıkların ortadan kaldırılması yani eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, kalite sorunlarının giderilmesi, fiziki ve beşeri altyapı yetersizliklerinin giderilmesidir.

5.1 Bitirilen Eğitim Düzeyi

İlçede bitirilen eğitim düzeyinin, TR52 oranları ile hemen hemen aynı olduğu görülmekte olup nüfusun %26'lık kısmının ilkökul mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Erkek	Kadın	Genel Toplam	İlçede Oran (%)	TR52'de Oran (%)
Bilinmeyen	24	16	40	0,91	0,65
Okuma Yazma Bilmeyen	16	70	86	1,96	1,76
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	127	188	315	7,17	9,32
İlkokul	446	698	1.144	26,03	26,06
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	494	419	913	20,77	25,50
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	635	728	1.363	31,01	20,62
Yüksekokul Veya Fakülte	292	192	484	11,01	13,88
Yüksek Lisans	32	15	47	1,07	1,89
Doktora	1	2	3	0,07	0,32
Genel Toplam	2.067	2.328	4.395	100	100

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede okuma yazma bilmeyenlerin oranı %1,96 olup %1,76 olan TR52 oranına yaklaşık değerdedir. İlçede okuma yazma bilmeyenlerin büyük kısmı kadın ve 65 yaş üstü nüfustur. İlçede 65 yaş üstü kadın nüfus oranının görece fazla olması okuma yazma bilmeyenlerin oranına da yansımıştır. İlçede lise ve dengi meslek okulu düzeylerinde kadın sayılarının öne çıktığı görülürken lise üstü eğitim düzeylerinde erkeklerin daha fazla olduğu görülmektedir.

5.2 Eğitimde Genel Durum

İlçede örgün eğitim kurumu kapsamında toplam 4 adet okul bulunmaktadır.

Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı)

	OKUL SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
OKUL ÖNCESİ	1	5	3	22	13
İLKOKUL	1	10	8	27	21
ORTAOKUL	1	16	10	20	12
LİSE	1	14	5	14	5
Genel Toplam	4	45	26		

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

2023-2024 eğitim ve öğretim yılında ilçede toplam 45 öğretmen ve 26 derslik bulunmaktadır. İlçenin ilköğretimde derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarında Karaman, TR52 ve Türkiye değerlerinden daha düşük seviyelerde olması dikkat çekmektedir.

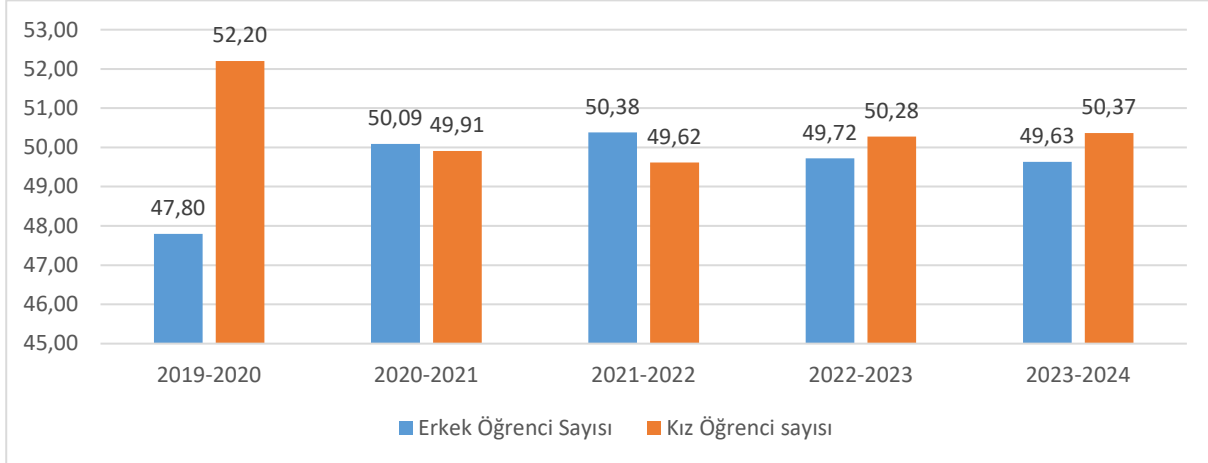
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları

	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024
OKUL ÖNCESİ	71	70	69	73	66
İLKOKUL	178	173	183	200	213
ORTAOKUL	184	175	154	171	195
LİSE	157	131	118	99	68
Genel Toplam	590	549	524	543	542

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

İlçede toplam öğrenci sayılarının düştüğü görülmektedir. 2019 yılına kıyasla 2023 yılında ilkokul ve ortaokul sayıları artarken okul öncesi ve lise öğrenci sayılarında düşüş gerçekleşmiştir. Özellikle lise öğrenci sayısında ciddi bir düşüş görülmektedir.

Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranı

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

Kız ve erkek öğrencilerinin durumuna bakıldığında 2019-2020 döneminde kız öğrenci sayısının erkek öğrenci sayısından fazla olduğu görülmektedir. Yıllar içerisinde kız ve erkek öğrenci sayılarının birbirine oldukça yakın olduğu ve süreç içerisinde büyük değişimlerin yaşanmadığı görülmektedir.

5.3 Taşınmalı Eğitim

Genellikle kırsal yerleşimlerde öğrenci sayısının uygun/yeterli olmaması nedeniyle eğitim kurumu açılmaması sonucunda öğrencilerin zorunlu eğitimlerini alabilmeleri için başka bir yerleşim birimine nakledilmelerine “taşınmalı eğitim” adı verilmektedir.

“TR52 Bölgesi Sosyal Yapı Analizi, Eğitim ve Sağlık Hizmetlerine Erişim Araştırması” kapsamında yürütülen saha çalışmaları tespitlerine göre; taşınmalı eğitim sisteminde, mesafe, coğrafi yapı ve iklim koşulları gibi sebeplere bağlı olarak yolda geçirdikleri süre, sağlıklı beslenme sorunu, erken gidip geç gelme, kış şartlarının olumsuzlukları gibi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Özellikle ilkököl çağı nüfusun kendi ihtiyaçlarını yeterince görememesi, kendini koruyamaması gibi hususlar da göz önüne alındığında özellikle ilkököl eğitiminin standart hale getirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca taşınmalı eğitim yapılan yerleşimlerde çocukların okul öncesi eğitimden mahrum kalmaları da eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 5 Taşınmalı Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları

	Taşınan Öğrenci/ Toplam Öğrenci İçindeki Payı (%)	Toplam Taşınan Öğrenci Sayısı	Toplam Taşınan Yerleşim Birimi Sayısı
2019	9,94	36	4
2020	9,48	33	4
2021	9,79	33	4
2022	7,28	27	5
2023	21,08	86	10

İlçede ilk ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaklaşık %21’i taşınmalı eğitime dahildir. 2019 yılı ile 2022 yılları arasında taşınan öğrenci sayısında fazla değişim görülmesi de 2023 yılında bu sayı oldukça artmış oransal olarak %21’lere kadar yükselmiştir. İlçe, kırsal niteliği baskın olan ve sosyoekonomik olarak görece geri kalmış özellik göstermektedir. Göçe bağlı olarak yaşlı nüfusun ilçede kalması sonucu doğum oranları azalmış dolayısıyla çocuk sayısı da giderek azalmıştır. Nüfusun yerinde kalmasına dönük çalışmalarda eğitim hizmetleri önem kazanmakta olup çocukların zorunlu eğitim süreçlerinin gelişmiş ilçelerdeki standartlara yakınsanarak, yerinde eğitim almalarına dönük tedbirler geliştirilmelidir.

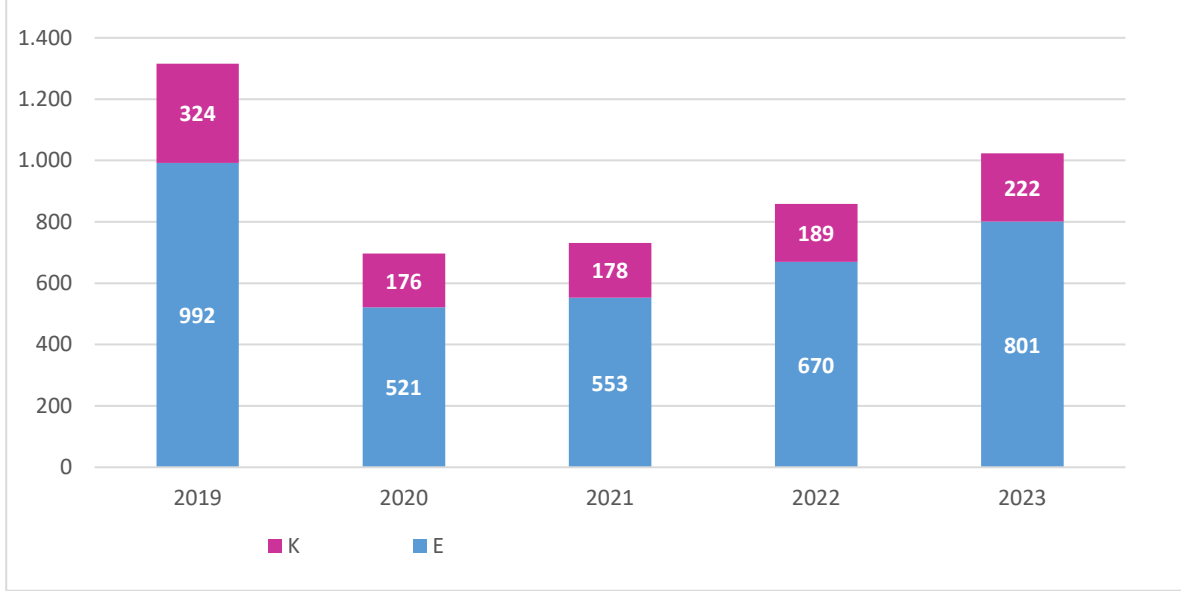
6 EKONOMİ

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım alanlarında hububat, baklagiller, sebze ve meyve üretilmektedir. Sanayi geliri ve sanayileşme yok denecek kadar azdır.

6.1 İstihdam

İlçede hem kadın hem de erkek istihdam oranlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir.

Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları

Kaynak: SGK, 2023

TÜİK iş gücü ve istihdam verileri ilçe düzeyinde yayınlanmadığından çalışan sayılarını 15-64 yaş grubundaki toplam nüfusa (eğitimde olanlar ve iş gücüne dahil olmayanlar ayırt edilememiştir) oranlayarak hesapladığımız sonuçlara göre; 15-64 yaş grubu erkek nüfusunun %53,58'i ve kadın nüfusunun ise %13,11'i istihdam edilmektedir. Bu rakamlar Karaman il genelinde erkeklerde %38,77 ve kadınlarda %18,79'dur. Diğer taraftan ilçede toplam istihdamın yaklaşık %78'i erkek iken %22'si kadın olup Karaman il geneline göre erkek istihdamı yüksek kadın istihdamı ise düşük kalmıştır.

6.2 İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

İlçeye ait sigortalı çalışan ve iş yeri sayıları Nace sınıflamasına göre sektörler bazında derlenmiştir. 2023 yılı verilerine göre ilçede toplam 129 iş yeri ve 1023 kayıtlı sigortalı çalışan vardır. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ilçede en fazla iş yerinin "gıda ürünlerinin imalatı, özel inşaat faaliyetleri, büro yönetimi, büro desteği ve iş destek faaliyetleri" sektörlerinde olduğu görülmektedir. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ilçede en fazla istihdamın "kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı, bina inşaatı, Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri, Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri" sektörlerinde sağlandığı görülmektedir.

Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Gıda ürünlerinin imalatı	20	9	11	10	9	406	206	201	213	210
Özel inşaat faaliyetleri	4	2	5	3	5	4	2	9	5	173
Büro yönetimi, büro desteği ve iş destek faaliyetleri	4	2	2	2	2	222	117	117	119	117
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	2	2	4	5	7	36	28	57	52	112
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	4	2	2	2	2	132	57	64	65	71
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	14	6	8	11	11	18	8	25	33	43
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	14	8	7	12	13	70	35	32	55	40
Bina inşaatı	10	12	12	17	16	32	47	33	120	38
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	26	13	14	13	10	70	27	39	34	30
Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	2	2	1	2	2	8	4	4	5	30
Eğitim	8	1	3	4	3	34	2	5	7	28
İstihdam faaliyetleri	4	2	2	3	2	38	32	22	27	28
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	4	1	2	2	1	50	24	26	25	25
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	12	6	11	15	17	30	11	17	22	20
İnsan sağlığı hizmetleri	2	1	1	1	5	4	2	2	2	11
Toptan ticaret, motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	4	3	5	6	6	8	6	11	13	10
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	8	4	4	5	4	14	9	11	15	9
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	2	2	3	3	3	12	8	9	9	8
Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	4	3	1	3	2	28	20	14	20	5
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı		1	1	1	1		3	4	3	4
Suyun toplanması, artırılması ve dağıtılması	4	3	3	1	2	4	3	3	1	3
Konaklama	10	5	3	3	2	48	23	11	3	3
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, teknik muayene ve analiz	6	2	3	2	1	14	2	3	2	2
Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri					1					1
Gayrimenkul faaliyetleri	2	1	1	1	1	6	1	1	1	1
Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	2	2	2		10	7	7	4	
Bina dışı yapıların inşaatı	4	2	1			14	2	1		
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler		1	1	1			1	1	1	
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı		1					2			
Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı	2	1	1	2		2	1	1	2	
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri		1					4			
Atığın toplanması, islahı ve bertarafı faaliyetleri, maddelerin geri kazanımı		2					2			
Genel Toplam	180	104	115	133	129	1316	697	731	859	1023

Kaynak: SGK, 2023

6.3 İlçede Öne Çıkan Sektörler

İlçeye ait ekonomik veriler Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilmiştir. Elde edilen veriler kapsamında "nace rev.2" 2'li kodda iş yeri ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir. Bu analizde amaç TR52 Düzey 2 bölgesine göre ilçede spesifik olarak yoğunlaşmanın yaşandığı sektörlerin tespit edilmesidir. Bunun için ise "Location Quotient" yani "Yoğunlaşma Katsayısı (YK)" analizi kullanılmıştır. Analiz nace sınıflamasına göre 2'li koddaki tüm sektörlerde ve 2023 yılı SGK çalışan verileri kullanılarak yapılmıştır.

YOĞUNLAŞMA KATSAYISI (YK) (LOCATION QUOTIENT)

YK genelde bir sektörün belli bir bölgedeki yığılmasını ulusal referansla ölçmeye yarar. Bir sektörün YK değerinin 1'den büyük çıkması sektörün o bölgede yoğunlaştığı anlamına gelmektedir. Öte yandan bir sektördeki kat sayısının zaman içerisindeki değişimine bakılarak sektörün yoğunlaşmasının azaldığı ya da arttığı gözlemlenebilir. Ayrıca bu değişime bakılarak daha önce bölgede yoğunlaşma göstermemiş ancak zaman içerisinde yoğunlaşan sektörler için özel önem verilebilir. Ancak diğer yandan YK değeri 1'den büyük çıkan her sektörü bölgede rekabetçi olarak yorumlamak doğru değildir.

$$YK_i = (a_i/a_t) / (A_i/A_t)$$

- a_i = ilçenin i sektöründeki toplam istihdamı
- a_t = ilçenin toplam istihdamı
- A_i = bölgenin i sektöründeki toplam istihdamı
- A_t = bölgenin toplam istihdamı

Yoğunlaşma Katsayısı ile ilgili Açıklama: Yoğunlaşma katsayısı ile TR52 bölgesi içindeki x sektörde istihdam edilen kişi sayısının ilçelere pay edilmesi ile oransal olarak hangi ilçelerin öne çıktığını görmüş oluyoruz. Yani ilçenin en fazla istihdamının hangi sektörde olduğunu gösteren bir rakam değildir. Hatta ilçede en az istihdam o sektörde bile olsa yoğunlaşma katsayısı yüksek çıkabilmektedir. Örneğin TR52'de x sektöründe 2 kişi istihdam ediliyor olsun ve bunun biri A biri de B ilçesinde, ancak A ve B ilçelerindeki istihdam sayıları da en az x sektöründe olsa bile bu sektörün yoğunlaşma oranı A ve B ilçelerinde çok yüksek çıkacaktır.

Tablo 7 Sektörlere göre ilçeye yoğunlaşma katsayıları

NACE	SEKTÖR AD	KAZIMKARABEKİR
8	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	17,82
78	İstihdam faaliyetleri	14,86
88	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	12,80
43	Özel inşaat faaliyetleri	11,49
82	Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	7,23
92	Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	5,82
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	4,08
1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	3,29
10	Gıda ürünlerinin imalatı	2,57
94	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	2,34
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2,22
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	1,47
36	Suyun toplanması, artırılması ve dağıtılması	1,16
52	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	0,62

NACE	SEKTÖR AD	KAZIMKARABEKİR
41	Bina inşaatı	0,57
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	0,57
49	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	0,48
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,37
55	Konaklama	0,27
86	İnsan sağlığı hizmetleri	0,26
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,25
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	0,22
85	Eğitim	0,21
81	Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	0,15
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	0,11
68	Gayrimenkul faaliyetleri	0,10

Buna göre ilçede “diğer madencilik ve taş ocakçılığı, istihdam faaliyetleri, barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler, özel inşaat faaliyetleri ile ilgili hizmet faaliyetlerinin TR52 Bölgesi’ne göre daha fazla yoğunlaştığı görülmektedir.

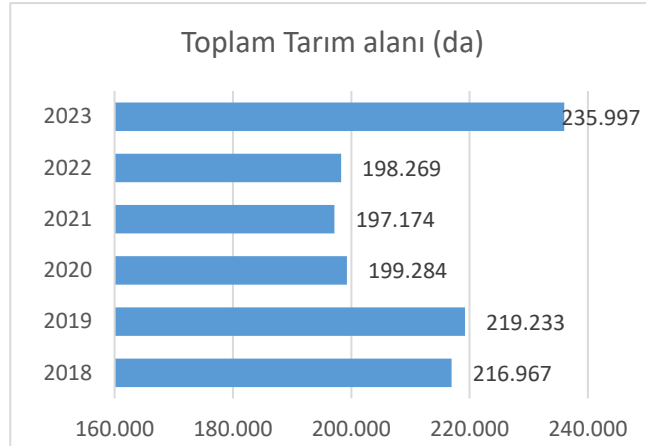
7 TARIM VE HAYVANCILIK

7.1 Tarım Alanları

İlçe yüzölçümü olarak da küçük olmasının da etkisiyle Karaman il genelindeki tarım alanlarının %6,38’ini oluşturmaktadır. 2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında tarım alanlarının arttığı görülmektedir.

Tablo 8 Yıllar İtibari ile Tarım Alanları

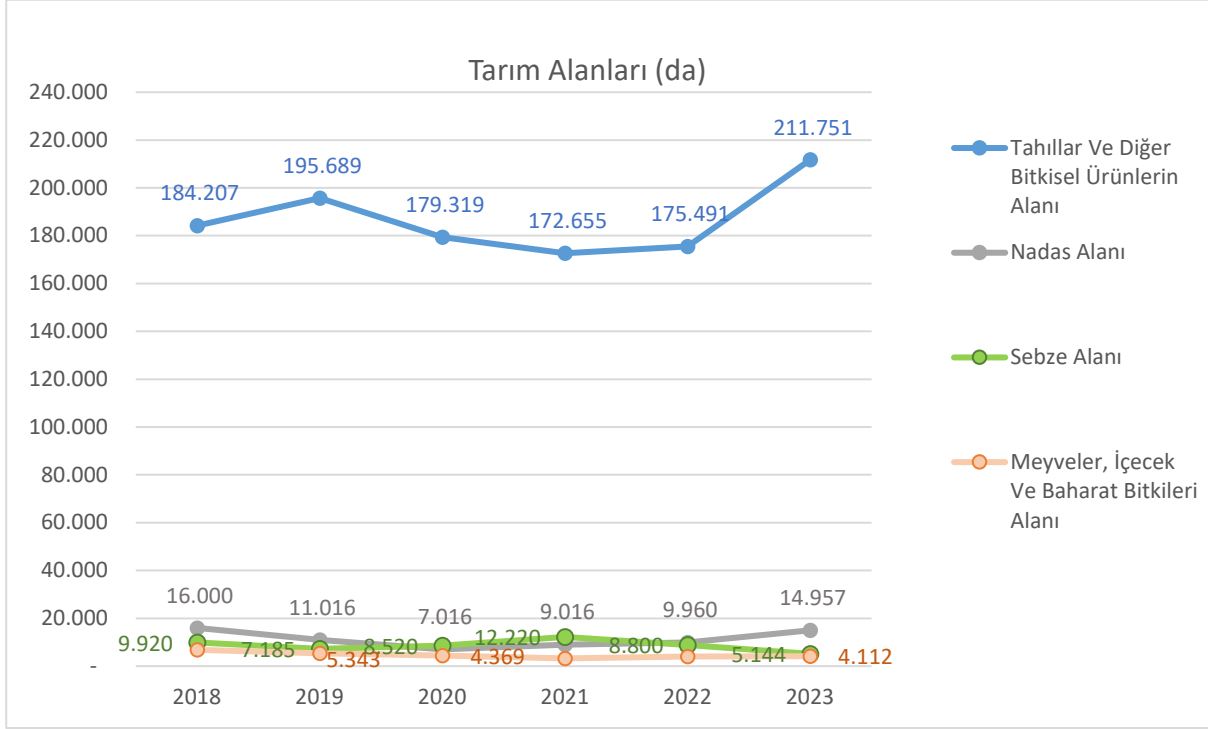
Yıl	Toplam Tarım Alanı (da)	İlçe/Karaman (%)
2018	216.967	6,56
2019	219.233	6,63
2020	199.284	6,59
2021	197.174	6,53
2022	198.269	6,44
2023	235.997	6,38

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe tarım alanlarının türlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla tahıl ürünleri alanı yer almaktadır. Karaman ilinin türlerine göre toplam alanları içindeki payına baktığımızda; tahıl ürünleri %7,78 - meyve %1,01 - sebze %4,22 ve nadas alanları ise %1,97 paya sahiptir. İlçede 33 dekarlık küçük alanda yapılan süs bitkilerinde ise oran %100 olup ilin süs bitkisi üretiminin tamamının ilçeden karşılandığı görülmektedir.

Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları

Kaynak: TÜİK, 2023

2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında meyve ve sebze alanları giderek azalmıştır. İlçenin üretimde öne çıktığı tahıl alanlarında yıllar itibariyle artış olmuştur. Tahıl alanlarının ilçede alan olarak ön plana çıktığı görülmektedir.

7.2 Sulu-Kuru Tarım Alanları

Sulu ve kuru tarım alanları TÜİK verileri, sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler esas alınarak oluşturulmuş. Sebze ve meyve ürünleri değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Dolayısıyla bu bölümde yapılan değerlendirmeler sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile ilgilidir.

Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi

Yıl	Üretim Miktarı (ton)		Verim (kg/da)	
	Kuru	Sulu	Kuru	Sulu
2018	21.274	17.673	199	387
2019	19.136	22.197	193	452
2020	13.877	24.560	180	389
2021	8.192	23.425	148	365
2022	8.164	17.578	144	316
2023	8.228	14.587	130	268

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede kuru tarımda üretim miktarının seneler içerisinde çok fazla düştüğü gözlemlenmektedir. 2018 yılında üretim değeri 21.274 ton iken 2023 yılında 8.228 tona düşmüştür. Sulu tarımda 2018 yılından 2020 yılına kadar artış olup daha sonrasında düşüş gözlemlenmektedir. Her ne kadar verim değeri ürünün üretilen alanından üretilen ürüne değişiklik gösterse de ortalama değerleri doğal olarak da sulu tarım yapılan alanlarda verim değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)²

Ürün	Kuru	Sulu	Toplam
Arpa (Diğer)			
Ekilen Alan	29.710	21.465	51.175
Hasat Edilen Alan	29.710	21.465	51.175
Üretim Miktarı	3.066	5.190	8.256
Verim	103	242	345
Durum Buğdayı			
Ekilen Alan	25.610	20.190	45.800
Hasat Edilen Alan	25.610	20.190	45.800
Üretim Miktarı	3.065	5.034	8.099
Verim	120	249	369
Nohut, Kuru			
Ekilen Alan	18796	3.825	22.621
Hasat Edilen Alan	18796	3.825	22.621
Üretim Miktarı	1950	956	2906
Verim	104	250	354
Fasulye, Kuru			
Ekilen Alan		6.652	6.652
Hasat Edilen Alan		6.652	6.652
Üretim Miktarı		2.750	2.750
Verim		413	413

Kaynak: TÜİK, 2023

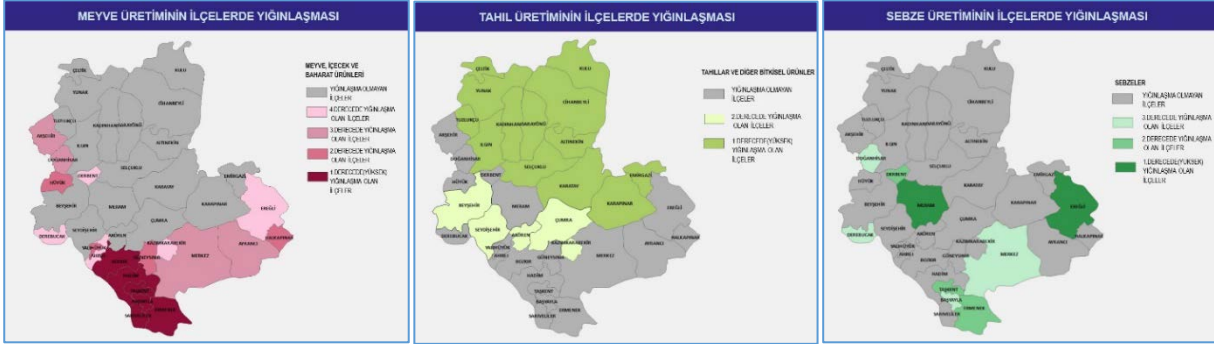
Ürün bazında değerlendirildiğinde, sulu tarım alanlarında en fazla arpa (diğer) ve durum buğdayının yer kapladığı görülmektedir. Arpa alanlarının yaklaşık %42'sinde sulu tarım yapılırken, durum buğdayında bu oran yaklaşık %44'tür. İlçede nohut üretimi de ön planda olup büyük çoğunluğu kuru tarım yöntemiyle yapılırken fasulyenin tamamı sulu tarım yöntemiyle üretilmektedir.

² Sulu tarım yapılmayan ürünler tabloya dahil edilmemiştir.

7.3 Bitkisel Üretim

Bitkisel üretimin miktarı esas alınarak yapılan LQ (Yoğunlaşma Katsayısı) analizi sonuçlarına göre Kazımkarabekir ilçesinde tahıl ve meyve üretiminde uzmanlaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yoğunlaşması

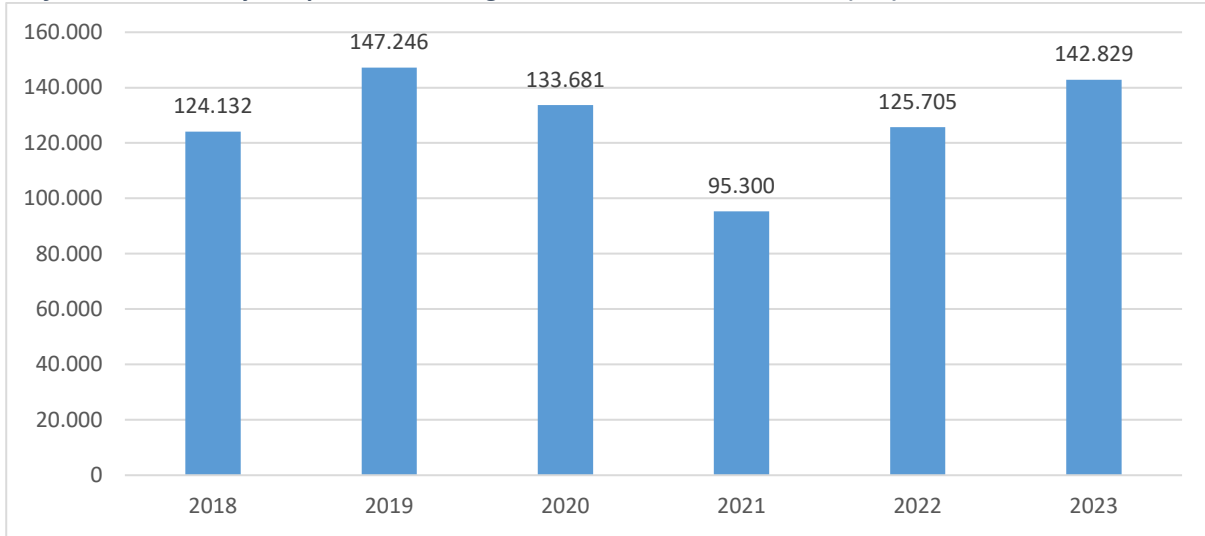

Kaynak: TÜİK 2020 yılı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

7.3.1 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

İlçede tahıllar ve diğer bitkisel ürünlere yönelik tarım alanlarındaki artışa paralel olarak tahıl ürünleri üretim miktarının da yıllar itibariyle arttığı görülmektedir. 2018 yılından 2023 yılına kadar arpa (diğer) ve durum buğdayının üretiminde azalma görülürken şeker pancarı ve mısır (slaj) üretiminde artış görülmektedir. Öyle ki mısır (slaj) 2018 yılı üretimi 1750 ton iken 2023 yılında bu rakam yaklaşık 4 kat artarak 8196 ton olmuştur.

Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK, 2023

Durum Buğdayı, Mısır, Arpa (Diğer), nohut(kuru) ilçede üretim miktarı bakımından öne çıkan ürünler olmasına rağmen bu ürünlerin TR52 içindeki payı oldukça düşüktür. İlçe toplam üretim miktarı(ton) içinde önemli bir paya sahip değil gibi görünen lavantanın ise TR52 içindeki payı yüksektir. TR52 Bölgesi %8,54'ü İlçeden üretilmektedir.

Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri³

ÜRÜN	ÖLÇÜM	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İLÇE/TR52 PAYI (%) ve ORTALAMA VERİM
Arpa (Diğer)	Ekilen Alan	51.175	1,43
	Hasat Edilen Alan	51.175	1,43
	Üretim Miktarı	8.256	0,69
	Verim	161	336
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	Ekilen Alan	7.787	1,42
	Hasat Edilen Alan	7.787	1,42
	Üretim Miktarı	3.080	1,54
	Verim	396	364
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	Ekilen Alan	2.722	0,06
	Hasat Edilen Alan	2.722	0,06
	Üretim Miktarı	711	0,04
	Verim	261	371
Durum Buğdayı	Ekilen Alan	45.800	1,90
	Hasat Edilen Alan	45.800	1,91
	Üretim Miktarı	8.099	1,02
	Verim	177	330
Fasulye, Kuru	Ekilen Alan	6.652	4,57
	Hasat Edilen Alan	6.652	4,57
	Üretim Miktarı	2.750	5,56
	Verim	413	340
Mısır	Ekilen Alan	66.434	2,89
	Hasat Edilen Alan	66.434	2,89
	Üretim Miktarı	63.939	2,51
	Verim	962	1.111
Mısır (Slaj)	Ekilen Alan	1.366	0,31
	Hasat Edilen Alan	1.366	0,31
	Üretim Miktarı	8.196	0,29
	Verim	6.000	6.248
Nohut, Kuru	Ekilen Alan	22.621	3,99
	Hasat Edilen Alan	22.621	3,99
	Üretim Miktarı	2.906	3,67
	Verim	128	140

³ İlçede üretilen ürünlerin tamamı tabloya dahil edilmemiştir.

ÜRÜN	ÖLÇÜM	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İLÇE/TR52 PAYI (%) ve ORTALAMA VERİM
Patates (Tatlı Patates Hariç)	Ekilen Alan	424	0,32
	Hasat Edilen Alan	424	0,32
	Üretim Miktarı	1.343	0,24
	Verim	3.167	4.142
Şeker Pancarı	Ekilen Alan	4.665	0,43
	Hasat Edilen Alan	4.665	0,43
	Üretim Miktarı	40.718	0,46
	Verim	8.728	8.135
Lavanta	Ekilen Alan	308	8,54
	Hasat Edilen Alan	308	8,58
	Üretim Miktarı	63	7,26
	Verim	205	242

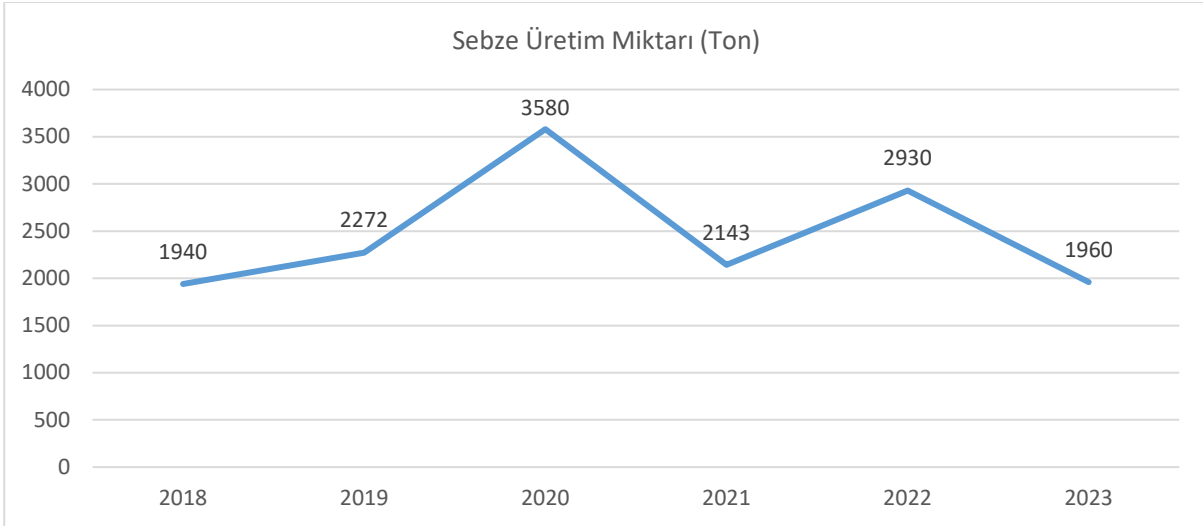
Kaynak: TÜİK, 2023

Verim değerlerine bakıldığında ise; ayçiçeği tohumu (yağlık), fasulye (kuru), şeker pancarı ilçedeki verim değerleri TR52 ortalama değerlerinin üzerindedir. Diğer tahıl ürünlerinde verimlilik ortalamasının altında kalmaktadır.

7.3.2 Sebzeler

İlçede önemli miktarda sebze yetiştirilmemekte olup 2020 yılına kadar üretimde artış söz konusudur. 2023 yılı itibarıyla toplam üretim 1960 ton olup 2018 yılı üretimi ile neredeyse aynı seviyededir.

Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibarıyla Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam sebze üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi sebze üretiminin %0,09'u gibi çok küçük bir kısmı Kazımkarabekir tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 12 Sebzeçilik İstatistikleri (ton)

ÜRÜN	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Biber (Salçalık, Kapyra)		209				
Domates (Salçalık)	730	446	2.200	400	1.798	1.326
Domates (Sofralık)	40	40	100	50	25	
Kabak (Çerezlik)	1.170	822	960	1.446	1.096	634
Karpuz		755	200	175	11	
Kavun			120	72		
Genel Toplam	1.940	2.272	3.580	2.143	2.930	1.960

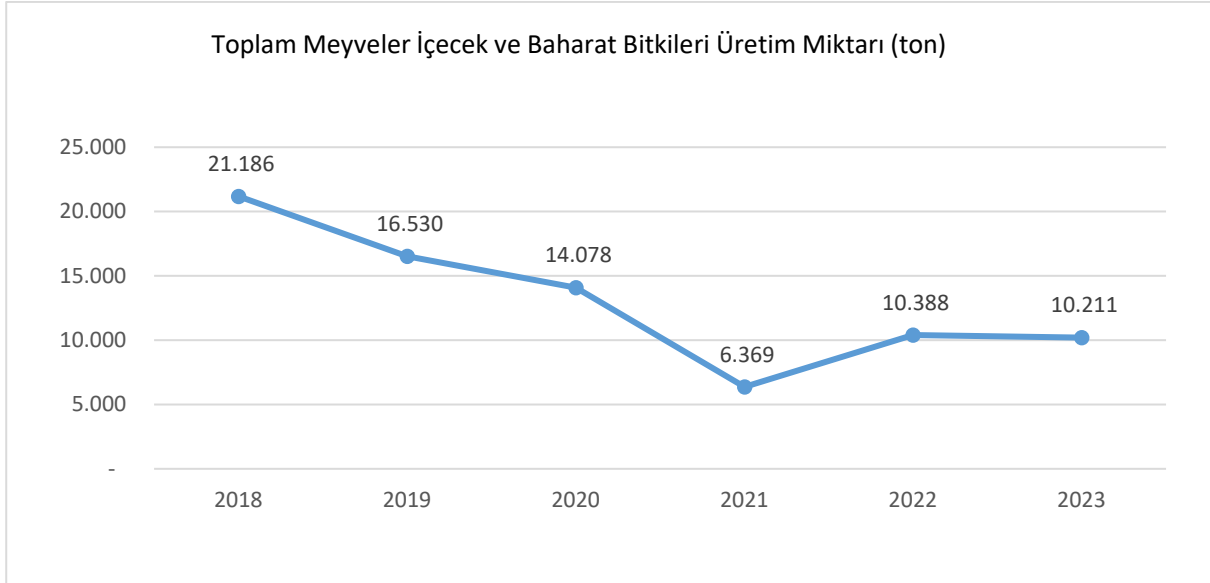
Kaynak: TÜİK, 2023

Üretim miktarı bakımından ilçe içinde öne çıkan sebzeler; domates (salçalık) ve kabak (çerezlik)'tir. Tablodan da görüleceği üzere ilçenin sebze çeşitliliği fazla değildir. Aynı zamanda bazı ürünlerin bazı yıllarda hiç yetiştirilmediği görülmektedir.

7.3.3 Meyveler

İlçede önemli miktarda meyve, içecek ve baharat bitkileri yetiştirilmemekte olup 2018-2021 yılları arasında üretim önemli miktarda azalırken 2021 yılından itibaren artış gerçekleşmiştir. Ancak nihai olarak üretimin düştüğü görülmektedir.

Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam meyveler içecek ve baharat bitkileri üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi üretiminin %0,14'ü gibi çok küçük bir kısmı Kazımkarabekir tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri⁴

Meyve, İçecek ve Baharat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kurutmalık Üzüm, Çekirdekli						
Toplu Meyveliklerin Alanı	161	547	442	300	266	296
Üretim Miktarı	169	256	203	121	118	131
Verim	1.050	468	459	403	444	443
Sofralık Üzüm, Çekirdekli						
Toplu Meyveliklerin Alanı	2.073	638	595	450	339	320
Üretim Miktarı	834	222	205	137	113	114
Verim	402	348	345	304	333	356
Ceviz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	-	150	150	150	150	150
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	250	350	350	350	327	327
Toplu Meyveliklerin Alanı	16	20	32	32	26	26
Üretim Miktarı	-	-	2	2	2	2
Verim	-	-	13	13	13	13
Kiraz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	750		60	60	60	60
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	650		-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı	-		4	4	4	4
Üretim Miktarı	14		3	3	3	3
Verim	19		50	50	50	50

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede meyve üretiminde çeşitliliğin fazla olmadığı ve kurutmalık üzüm (çekirdekli), sofralık üzüm (çekirdekli), ceviz ve kiraz ürünlerinin öne çıktığı görülmektedir. Kurutmalık üzüm (çekirdekli), Sofralık üzüm (çekirdekli) üretiminde yıllar içerisinde önemli miktarda azalma olmuştur. Ayrıca üretilen ürünlerin, bölge içi üretimde önemli bir paya sahip olmadığı görülmektedir.

Verim değerlerine bakıldığında ilçenin genel olarak meyve ürünlerindeki verimliliği TR52 ortalamasının altındadır. Fakat ilçenin kirazdaki verimliliği TR52 ortalamasının üstündedir.

7.4 Hayvansal Üretim

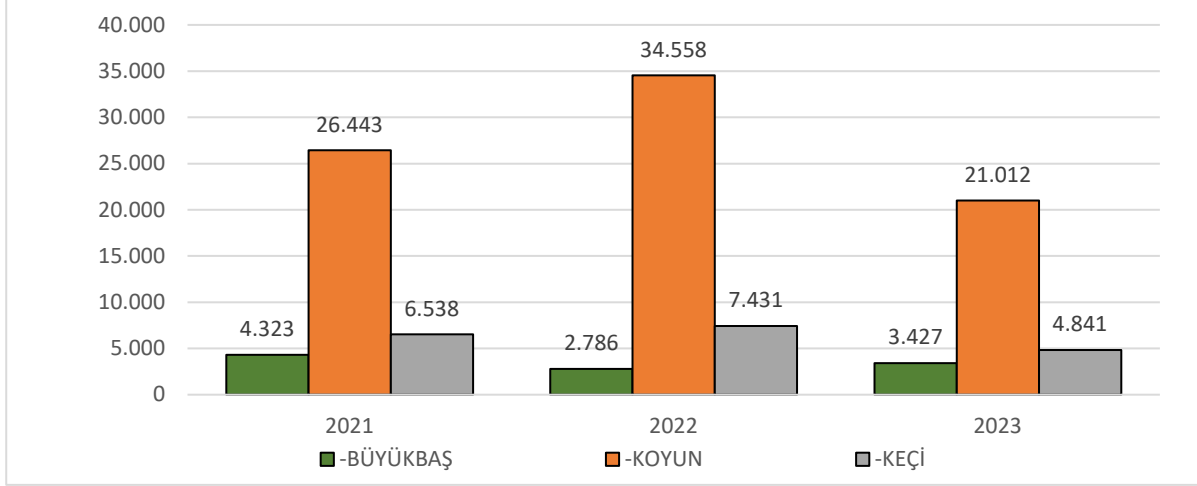
İlçe hayvansal üretim istatistikleri TÜİK resmi istatistik programı kapsamında elde edilebilen en güncel veriler ile derlenmiştir. Hayvancılık istatistikleri canlı hayvan sayıları, hayvansal üretim, arıcılık, tavukçuluk, kırkılan ve sağılan hayvan istatistikleri alt başlıkları şeklinde verilmiştir.

⁴ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı büyüklüğü fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

7.4.1 Hayvan Varlığı

İlçede toplam hayvan varlığı 2021 yılında 37.304 iken 2022 yılında artarak 44.775 olmuştur. 2023 yılında ise önemli ölçüde azalarak 29.280 olmuştur.

Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe hayvan varlığı içinde en fazla koyun yetiştiriciliği yapıldığı görülmektedir. 2021 yılına nazaran bütün hayvan türlerinde azalma söz konusudur. Koyun yetiştiriciliği 2022 yılında artış göstermiş olsa da 2023 yılında önemli ölçüde azalmıştır.

Tablo 14 İlçede Bulunan Hayvan Oranları

YIL	İLÇE BÜYÜKBAŞ/ İL BÜYÜKBAŞ (%)	İLÇE KEÇİ/İL KEÇİ (%)	İLÇE KOYUN/İL KOYUN (%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI (BÜYÜKBAŞ)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI (KEÇİ)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI (KOYUN)
2021	6,44	2,76	4,52	11,59	17,53	70,89
2022	4,39	3,69	5,03	6,22	16,60	77,18
2023	5,62	2,90	3,85	11,70	16,53	71,76

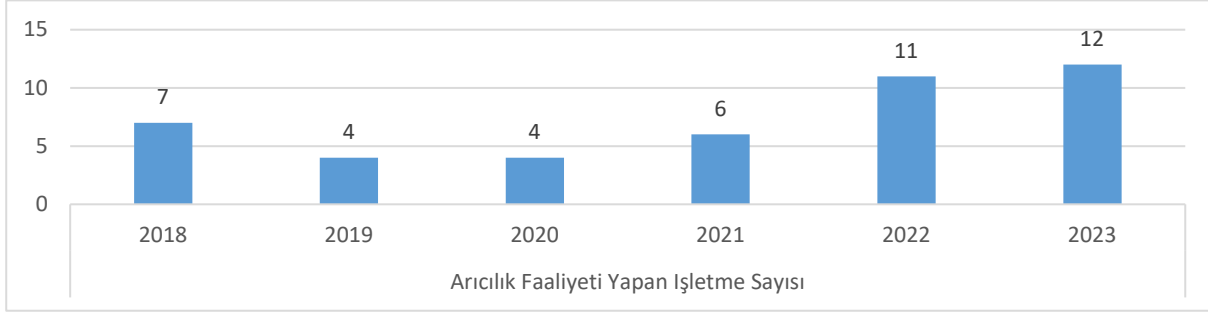
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe içerisinde en fazla hayvan sayısı koyun olup bu oran yaklaşık %72 değerindedir. Ancak il genelinde ilçenin koyun sayısı oranı yaklaşık %4 olup oldukça düşük seviyede olduğu görülmektedir.

7.4.2 Arıcılık

İlçede arıcılık faaliyeti 2020 yılından itibaren artmıştır. 2023 yılı itibarıyla arıcılık faaliyet yapan işletme sayısı 12'dir.

Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı

Kaynak: TÜİK, 2023

TR52 bölgesindeki arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısının yaklaşık %0,46'sı ilçede bulunmaktadır. İlçenin bölge genelindeki oranının oldukça düşük olduğu dikkat çekmektedir. Her ne kadar ilçede işletme sayısı artsa da üretim miktarında önemli bir değişim olmamıştır. Öyle ki 2019 yılında işletme sayısı 4 iken üretim miktarı 2 ton, 2023 yılında işletme sayısı 12 iken üretim miktarı 3 tondur.

Tablo 15 Arıcılık Ürünü Üretim Miktarı (Ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doğal Bal	4	2	1	1	4	3

Kaynak: TÜİK, 2023

7.4.3 Hayvansal Üretim Miktarları

TÜİK tarafından yayınlanan hayvancılık istatistiklerinde sağılan hayvan sayıları ve süt üretimine ilişkin veriler 2019 yılından bu yana yayınlanmadığından bu bölümde süt üretimine ilişkin veriler güncel şekilde sunulamamıştır.

Tablo 16 Hayvansal Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 İLÇE/TR52(%)
Anlar (Kovan Halinde), Eski Tip	0	0	0	0	0	0	0,00
Anlar (Kovan Halinde), Yeni Tip	419	130	180	250	641	596	0,30
Balmumu, Arı	0	0	0	0	0	0	0,00
Doğal Bal	4	2	1	1	4	3	0,23
Keçi Kılı, Hayvancılık	2	2	3	3	4	2	0,73
Yapağı (Merinos), Hayvancılık	6	41	35	46	35	21	0,45
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri), Hayvancılık	28	7	16	22	45	28	0,60

Kaynak: TÜİK, 2023

Hayvansal ürünlerde TR52 içindeki payı bakımından üretimlerin önemli derecede olmadığı görülmektedir. En yüksek %0,73 oranı ile keçi kılı yetiştiriciliğidir. Diğer hayvancılık faaliyetlerinde payını artırması adına çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Hayvansal üretim istatistiklerine detaylı bakıldığında en fazla hayvansal üretimin 2018 yılı itibarıyla Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç) kaynaklı olduğu görülmektedir. İlçede aynı yıl toplam 5048 ton sığır sütü elde edilmiştir. İkinci en yüksek hayvansal üretim Koyun Sütü, Yerli Ve Diğerleridir. Yıl içerisindeki toplam üretim miktarı 506 ton civarındadır. Bunları sırasıyla keçi sütü takip etmektedir.

Tablo 17 Çiğ Süt Üretim Miktarları, Ton,2018

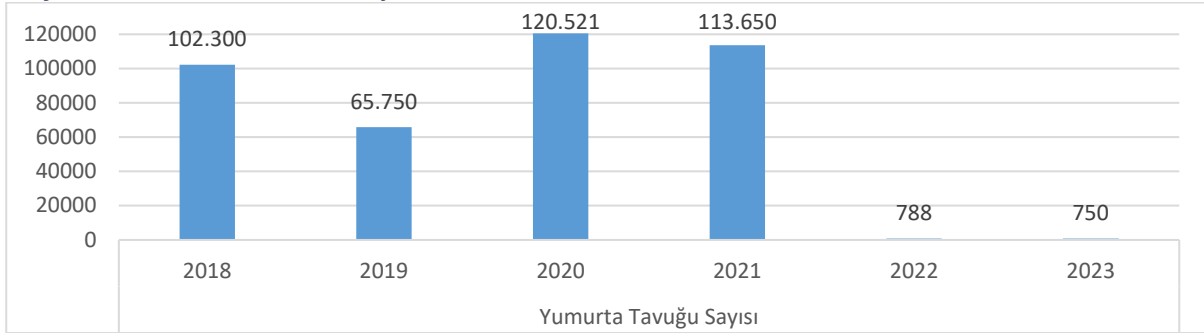
	Kâzımkarabekir	Karaman	İlçe Payı(%)
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	5.048	80.131	6,30
Koyun Sütü, Yerli Ve Diğerleri, İşlenmemiş	506	14.239	3,56
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	482	22.576	2,13
Keçi Sütü (Kıl Keçisi Ve Diğerleri), İşlenmemiş	188	11.094	1,69
Koyun Sütü, Merinos, İşlenmemiş	47	4.223	1,10

Kaynak: TÜİK,2019

7.4.4 Tavukçuluk

İlçede sadece yumurta tavuğu üretimi yapılmakta olup et tavuğu üretimi yapılmamaktadır.

Grafik 15 Yıllar itibari İle Tavuk Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede 2018 yılına kıyasla 2023 yılında yumurta tavuğu sayısında çok ciddi bir azalma olmuştur. Öyle ki 2018 yılında 102.300 olan tavuk sayısı 2020 yılında en yüksek seviye olan 120.521'e ulaşmış 2023 yılında ise 750'ye düşmüştür. Bu sayı ile TR52 içindeki payı yok denecek kadar düşük kalmakta olup yaklaşık %0001 oranında bir paya sahiptir.

7.5 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması

Tarımsal ürünlerden elde edilen geliri etkileyen faktörlerden birisi de ürünlerin satış şekilleridir. Ürünlerin aracılara vasıtasıyla satılması çiftçilerin gelirlerini düşürürken tüketicinin de ürünü alış fiyatı artmaktadır.

Tablo 18 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri

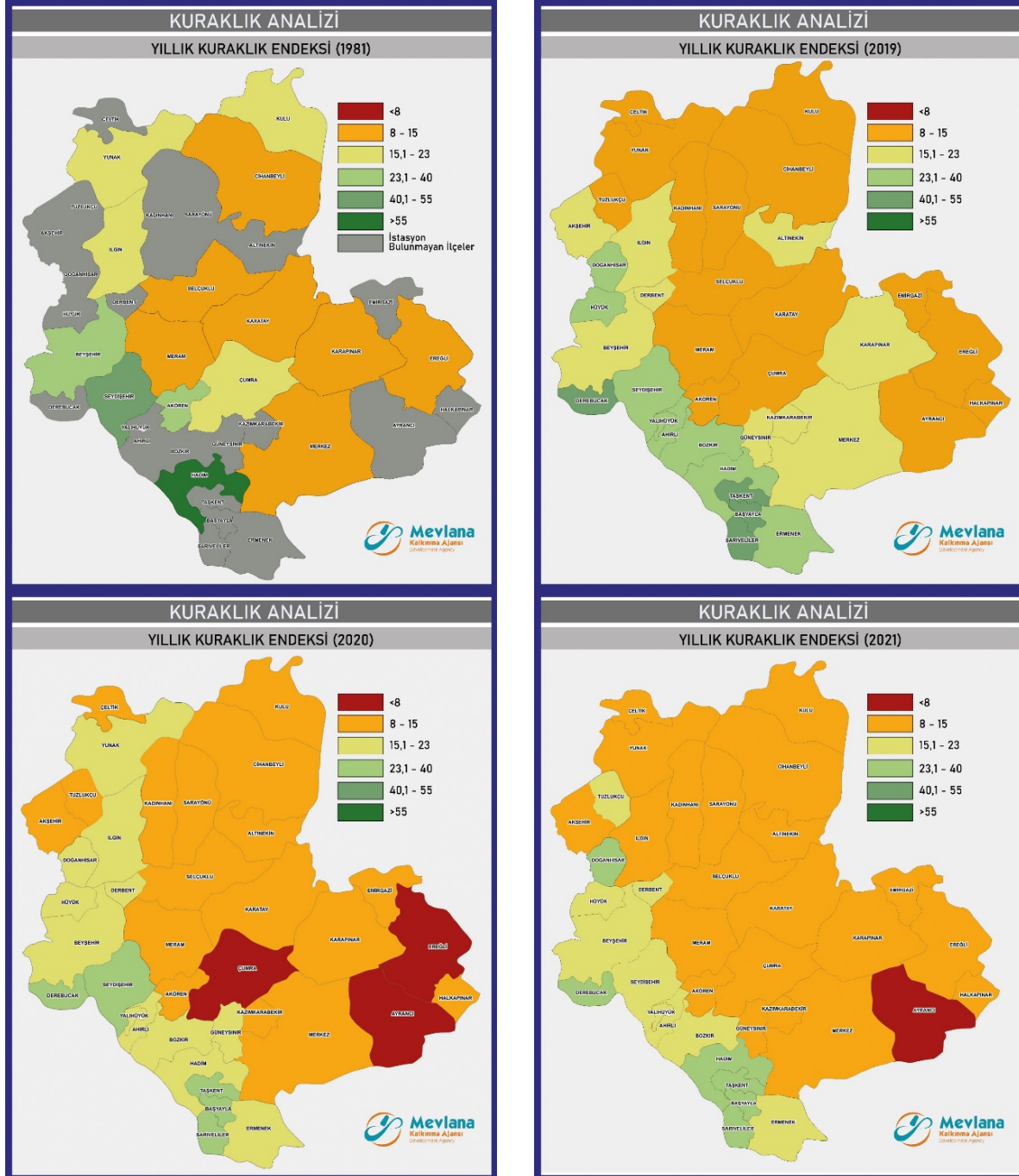
Satış Şekilleri	Satış oranı (%)
Doğrudan Market/Fabrika/Değirmen	17,65
Doğrudan Son Tüketicie	5,88
İnternet Üzerinden	0
Kooperatif/Toprak Mahsulleri Ofisi/Ticaret Borsası	35,29
Semt Pazarı / Hayvan Pazarı	5,88
Toptancı/Tüccar/Aracı	35,29

Kaynak: YER-SİS, 2023

İlçede tarımsal ürünlerin pazarlanma şekillerine bakıldığında yaklaşık %36 ile en fazla aracı vasıtasıyla pazarlama yapıldığı görülmektedir. Bunu %18 ile doğrudan satış, %6 ile de son tüketiciye pazarlama takip etmektedir.

8 KURAKLIK

Konya Karaman Bölgesinin büyük bir kısmının kurak yapıda olduğu bilinmektedir. 1981-2021 yılları arasındaki kırk yıllık ve aylık meteorolojik veriler kullanılarak yapılan kuraklık analizinde 1981 yılında Kazımkarabekir ilçesinde ölçüm istasyonu bulunmaması sebebiyle analize dahil edilememiştir. 2019-2021 yıllarına ait son 3 yıllık analiz incelendiğinde; Kazımkarabekir ilçesinin bölge geneline göre kurak özellik gösterdiği anlaşılmaktadır.

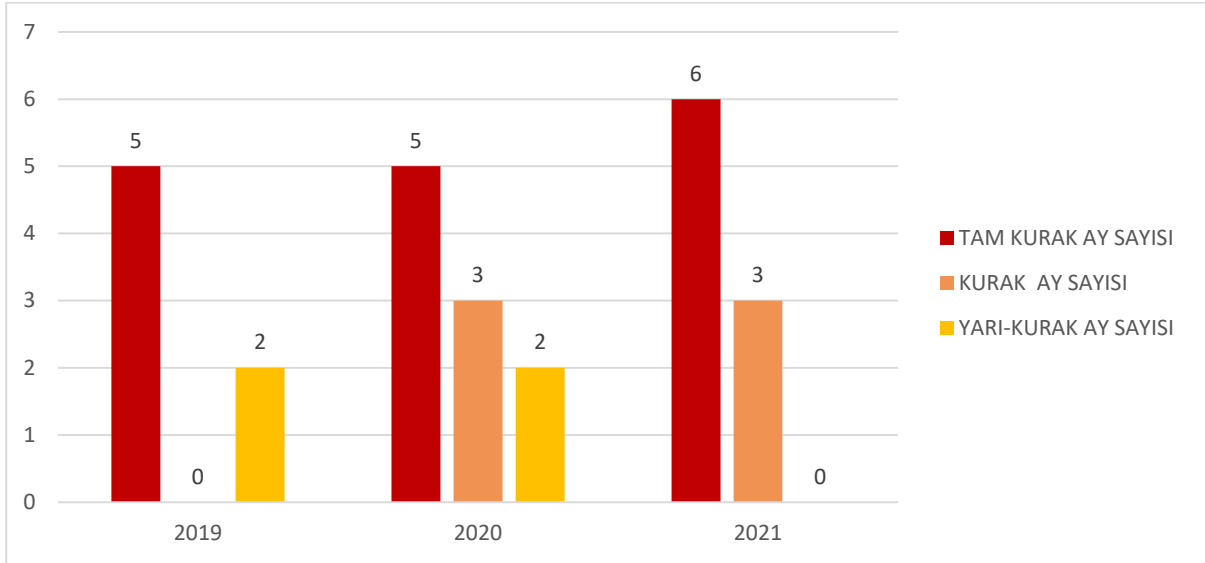

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

*Tam Kurak:<8 Kurak:8-15, Yarı Kurak :15-23, Yarı nemli:23-40, Nemli:40-55, Çok Nemli>55

Meteorolojik veriler kullanılarak yapılan aylık kuraklık analizine göre ilçede 2019 yılında 5 ay tam kurak geçenken 2 ay yarı kurak geçmiştir. 2021 yılında ise tam kurak ay sayısı ve kurak ay sayısı artmış yarı

kurak ay sayısında azalma olmuştur. İlçede kuraklık derecesinin arttığı ve kuraklıktan etkilenecek ilçeler arasında olduğu görülmektedir.

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

9 TURİZM

İlçede 2023 yılı verilerine göre turizm belgeli, işletme ve basit konaklama tesislerinin ikisi de bulunmamaktadır.

İlçenin turizm bakımından fazla değere sahip olmadığı görülmekle birlikte ilçeye de adını veren Kazımkarabekir tarihi şahsiyetinin önde olduğu görülmektedir.

Tablo 19 Kâzımkarabekir Turizm Envanteri Tablosu

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Tarihi Yapılar		
Akarköy Köyü Camii	Cami	Kazımkarabekir
Emineddin Camii	Cami	Kazımkarabekir
Nalbastı Hacı Mehmet (Taç Hoca) Camii	Cami	Kazımkarabekir
Özyurt Köyü Camii	Cami	Kazımkarabekir
Ulu (Gaferiyat- Büyük- Nevruzoğlu) Camii	Cami	Kazımkarabekir
Gaferiyat Hamamı	Hamam	Kazımkarabekir
Gaferiyat Bedesteni	Bedesten	Kazımkarabekir
Kazımkarabekir(Gaferiyat) Kalesi Karaman Kapısı	Kültürel	Kazımkarabekir
Tarihi Şahsiyetler		
Kazım Karabekir	Tarihi Şahsiyet	Kazımkarabekir

* Türkiye Bilimler Akademisi Veri Tabanı, Vakıflar Genel Müdürlüğü Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Veri Tabanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Veri Tabanı,

10 ERİŞİLEBİLİRLİK

2013 yılında MEVKA koordinasyonunda hazırlanan erişilebilirlik analizinde TR 52 Bölgesi ilçeler ölçeğinde belirtilen yöntem marifeti ile erişilebilirlik çalışması yapılmış, farklı ulaşım modlarına göre ve belirlenmiş erişim merkezlerine göre farklı erişilebilirlik endeks ve haritaları çıkarılmıştır. Erişilebilirlik çalışması kapsamında ayrıca ilçeler ölçeğinde kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım modlarının tümünün endekse olan etkileri de hesaba katılarak sentez erişilebilirlik endeksi ve haritası da ortaya çıkarılarak değerlendirilmiştir.

TR52 Bölgesi sınırları içerisinde kalan iki il; Konya ve Karaman, ilçeleri çerçevesinde karayolu erişilebilirlikleri açısından irdelendiğinde, Konya İli merkez ilçelerinden çepere doğru azalan bir erişilebilirlik görülmektedir. Karayolu altyapısı ortalaması açısından yüksek standartlara sahip olan bölgenin erişilebilirlik endeksleri 25 ile 100 arasında tespit edilmiş, bölgede erişilebilirlik endeksinin ise genellikle 50'nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Bütünleşik erişilebilirlik analizi bağlamında TR 52 bölgesinin nüfus açısından da lider merkezleri olan Meram, Selçuklu ve Karatay en erişilebilir noktalar. Bu merkezler dışında erişilebilirliği öne çıkan merkezler aynı zamanda kara ve demiryolu güzergâhları açısından da erişilebilirliği ortalama ya da ortalamanın da üzerinde olan merkezlerdir.

İlçenin bu analiz çalışmasında farklı ulaşım modlarına göre erişilebilirlik düzeyleri aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi,2013

	Karayolu erişilebilirlik endeksi	Havayolu erişilebilirlik endeksi	Demiryolu erişilebilirlik endeksi	Mersin limanına erişim endeksi	İzmir limanına erişim endeksi	Limanlara erişim	Nüfus merkezlerine erişim endeksi	Bütünleşik erişim endeksi (kara-hava-deniz)
Kazımkarabekir	58	68	17	48	34	38	40	44

Kaynak: Konya Karaman İlleri (TR 52 Bölgesi) Bölgesel Ulaşım Stratejisi Belgesi,2013

Kazımkarabekir ilçesinin türlerine göre erişilebilirlik endeksleri bakımından TR52 bölgesinde bulunan 37 ilçe arasındaki sıralaması; karayolu erişilebilirlik endeksinde 14.sırada, havayolu erişilebilirlik endeksinde 14.sırada, Limanlara erişimde 22.sırada ve bütünleşik erişim endeksinde 14. Sırada yer almaktadır. İlçe karayolu, demiryolu ve bütünleşik endeks değerlerinde TR52 ortalama değerlerine yakın bir erişilebilirliğe sahiptir.

11 GZFT

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
1.DOĞAL YAPI			
Konya - Karaman ana yolu üzerinde ve Karaman'a yakın mesafede olması	İnsanların ilçe merkezi yerine il merkezinde yaşamayı tercih etmesi	Kolay ulaşılabilir konumu	
Düz arazi yapısı	Yeşil alanın az olması		
2.DEMOGRAFİK YAPI			
Yurt dışında çok sayıda Kazımkarabekirlinin olması	Nüfusun yaşlanması	Yurt dışındaki nüfusun yatırımlarını bölgede değerlendirmeleri	Göç nedeniyle nüfusun hızla azalıyor olması
Suçun yok denecek kadar az olması	Sosyal ve kültürel faaliyetlerin zayıf olması ve faaliyetlerin yapılabileceği uygun alanların olmaması		Aile içi sorunların olması
Kurumlar arası iletişim kanallarının açık olması			
Gelişmekte olan bir yerleşim yeri olması	Katılımcılık ve girişimciliğin zayıf olması		
3.EKONOMİK YAPI			
3.1.TARIM			
Bölgenin tarımsal faaliyetler için yüksek potansiyele sahip olması, engebesiz, düz arazi varlığı	Kıraç arazi oranının yüksek olması ve geçiş ikliminin meyveciliği olumsuz etkilemesi	Paşa Karpuzu	Küresel ısınma ve bilinçsiz su kullanımı ile yer altı sularında azalma ve toprağın çoraklaşması
Organik tarıma elverişli arazinin mevcut olması	Kooperatifleşmenin yetersiz olması	Organik tarım	
Üretim alanının geniş ve üretim miktarının fazla olması	Üreticilerin bilinçsiz olması ve genç nüfusun tarıma ve hayvancılığa önem vermemesi		
Tarımsal üretime katkı sağlayan nüfus yoğunluğunun fazla olması			
Hayvancılık ve hayvancılığa elverişli potansiyelin olması			

12 İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR

Bu bölümde yer alan maddeler; ilçe, mahalle, varsa belde ve varsa köylerde yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen hususlardır.

- Kızılkuyu Mahallesi'nde çocuk parkı spor sahası, Kültür Merkezi vb sosyal tesislerin yapılması ihtiyacı vurgulanmıştır.
- En önemli problemlerden bir tanesi kanalizasyon problemidir. Ayrıca içme suyu yetersizlikleri yaşanmaktadır. İlçe halkının beklediği yer altı sulama projesinin bir an önce tamamlanmasıdır.
- Uzak mahallelerinden kent merkezine ulaşım konusunda ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Belediye otobüsü sayısı artırılmalıdır.
- Köyden mahalleye dönüşen tüm mahallelerde güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Bu bölümde yer alan hususlar; 2024-2028 yıllarını kapsayan Konya Karaman Bölge Planı hazırlık aşamasında, her bir ilçe ile yapılan toplantılara katılan ilçede yaşayan paydaşlar tarafından belirtilen hususlardır.

SORUNLAR	YAPILMASI ÖNERİLEN HUSUSLAR
<ul style="list-style-type: none">• Nüfusun yaşlanması• Çiftçilerin ilçeyi yazlık olarak kullanılması,kışın Karaman'da yazın ilçede ikamet etmesi• Meraların niteliksiz olması• Tarımda su kullanımının fazlalığı• Yer altı suyu kullanımı fazla olup su seviyesinin düşmesi.• Gençlerin tarımda çalışmak istememesi• Mevsimlik işçilerin barınma sorunları dolayısıyla su ve elektriğe erişememeleri• Ailelerin çocukların eğitime devam etmesi konusunda istekli olmamaları• Sosyal donatı alanlarının yetersizliği	<ul style="list-style-type: none">• Suyun tasarruflu kullanılmasına yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.• Çok su tüketen bitkilerin yerine az su tüketen bitkilerin yetiştirilmesi• Mevsimlik işçilerin yaşam standartlarının yükseltilmesi• Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi• Sosyal ve kültürel donatı alanlarına yönelik eksiklerin tamamlanması• Teknik altyapı eksiklerinin tamamlanması• Ailelerin bilinçlendirilmesi• Gençlere yönelik sosyal ve kültürel etkinliklerin artırılması• Yöresel Ürünler: çerezlik kabak, Kazımkarabekir bastırık peyniri, mayalı ekmek, paşa karpuzu gibi ürünlerin katma değer sağlayacak hale getirilmesi

13 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanır. Sulanabilen alanlarda sulu tarım, özellikle buğday, arpa, şeker pancarı, karpuz, fasulye, baklagiller ve meyve tarımı yapılırken, sulanmayan alanlarda ise tahıl, nohut ve ayçiçeği ekimi yapılır. İlçede akarsu bulunmadığından sulama yer altı su kuyuları ile yapılmaktadır.
- Hayvancılıkta ise küçükbaş ve kanatlı hayvan sayısı dikkat çekmektedir. Tarım ve Hayvancılık üzerine gerekli eğitsel faaliyetler yürütülmesi ve halkın bilinçlendirilerek konuyla ilgili yatırım noktasında desteklenmesi ilçeye ayrı bir önem kazandırabilir. Özellikle kıt olan su kaynaklarının verimli kullanılması önem arz etmektedir.
- Kazımkarabekir ilçesinde hidroelektrik potansiyeli bulunmamaktadır. Ama Karamanın güneş enerjisi potansiyeli yüksek olup, Kazımkarabekir ilçesinde de güneş enerjisinin değerlendirilebileceği alanlar mevcuttur. Kazımkarabekir ilçesinin global radyasyon değerleri ve güneşlenme süreleri Türkiye ortalamalarından çok daha yüksek değerlere sahiptir. Rüzgar enerjisinde ise güneş enerjisi potansiyeli kadar olmasa da çeşitli alanlarda istifade edilebilecek derecede potansiyel olduğu dikkat çekmektedir.
- Kazımkarabekir ulaşımı kolay bir ilçe konumunda olup verimli ve düz tarım arazilerine sahiptir. Yurt dışında ve ülke genelinde, nüfusu ile kıyaslandığında yüksek bir oranda Kazımkarabekirli bulunmaktadır.
- Konya ve Karaman'a yakın olması ilçe nüfusu ve ekonomisi üzerinde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Bu olumsuzluğu sosyal konulardaki ve altyapıdaki eksiklerde kuvvetlendirmektedir. Ekonomik yönden, altyapı yönünden, insan kaynakları yönünden ve sosyal faaliyetler yönünden bazı eksikleri bulunmaktadır. Bu konularla ilgili yapılacak faaliyetlerin ilçenin kalkınmasına önemli katkılar sağlayacaktır.